

Studenti povijesti umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu Dubravka Gasparini, Feđa Gavrilović i Lea Vené organizirali su Međunarodni kongres studenata povijesti umjetnosti, koji se održao između 16. i 19. studenog 2011. u Zagrebu.

Uz organizatore, održavanje kongresa omogućili su i Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske (DPUH), Institut za povijest umjetnosti i Filozofski fakultet u Zagrebu i Grad Zagreb. Tu su bili i pokrovitelji koji su omogućili provedbu tehničke strane ovog događaja; među njima su i izdavačke kuće Meandar, Kontura i UPI2M koje su u auli Knjižnice prodavali knjige vezane uz temu vizualnih umjetnosti, povijesti umjetnosti i dr. po prigodnim cijenama, a DPUH je donirao knjige čija je prodaja pomogla u pokrivanju troškova održavanja.

Od sudionika u četrdeset i tri izlaganja, uz zagrebačke studente povijesti umjetnosti bilo je deset izlaganja iz Beograda, četiri iz Ljubljane dva iz Rijeke i po jedno iz Sarajeva, Zadra i Splita.

Svečano otvorenje kongresa održano je u prostorijama DPUH-a 16. studenog gdje je predstavljen časopis studenata povijesti umjetnosti *Kontrapost*, a glavnu riječ te večeri imali su dr.sc. Dragan Damjanović, docent na Odsjeku za povijest umjetnosti FFZG i Feđa Gavrilović, jedan od organizatora. Filozofski fakultet ustupio je multimedijalnu dvoranu svoje Knjižnice za održavanje glavne točke kongresa - izlaganja studenata. Posljednji dan iskorišten je za posjet muzejima (Moderna galerija, MSU) i razgledavanje grada.

Studentska izlaganja podijeljena su u sesije, svaka je imala određenu temu, a moderatori su bili doktoranti i docenti povijesti umjetnosti. Svako izlaganje unutar sesije bilo je ograničeno na 15 minuta, što je u nekim slučajevima bilo teško provesti zbog opsega obrađene teme, a nakon svake sesije publici je bilo dozvoljeno postavljati pitanja izlagačima.

Izlaganja su obuhvatila povijesna i stilska razdoblja od antike pa do moderne i suvremene umjetnosti, različite vrste, a pristupalo im se kroz različite diskurse; od onog s naglaskom na arheološku komponentu do teorijskog i kritičkog. U mnogo slučajeva bili su zastupljeni kulturni spomenici i umjetnici s područja Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Slovenije i Srbije, a u nekoliko navrata izlaganja su tematski obrađivala umjetničke fenomene iz razdoblja zajedničke bivše države. Također se preispitivalo stanje spomenika kulture s konzervatorske strane, problemi s kojima se konzervatori (i buduće generacije) susreću danas u razdoblju kad se počinje na nov način valorizirati ostavština industrijske ere sa svojom arhitekturom i zadiranjem u urbanistički izgled grada, a isto tako pitanje upliva politike i lokalnih vlasti, radi što veće koristi od turizma, u restrukciju starih gradskih jezgara priobalnih gradova. Pitanje pedagogije i nastave u povijesti umjetnosti bilo je, uz ono konzervatorsko, jedno od „gorućih“ i potaknulo je dulje rasprave nakon izlaganja. I sudionici i publika pokazali su svijest o problemima koji nastaju u tim segmentima povijesno – umjetničkog zvanja, a neki su otišli dalje; nisu samo ustanovili problem, već su ponudili određene smjernice u razmišljanju, ako ne i rješenja.

Na kraju ostaje pitanje 'zašto?', upućeno organizatorima, Dubravki Gasparini, Feđi Gavriloviću i Lei Vené, i zašto baš međunarodni, s naglaskom na države koje su sudjelovale?

„Suradnja na tom planu je za nas od iznimne važnosti, jer povijest umjetnosti je disciplina koja podrazumijeva povijest kulture i tradicije, a ne može se zaniijekati zajednička tradicija svih naroda iz ove regije. U budućnosti, a pogotovo od naše generacije, očekujemo veliku suradnju u smislu međusobne pomoći i potpore u istraživanju povijesti umjetnosti. Želimo li vidjeti veliku i kvalitetnu umjetnost i likovnoumjetničku historiografiju moramo neminovno surađivati sa svim (budućim) stručnjacima iz susjedstva. Ako smo ovim kongresom učinili prvi korak ka nekoj velikoj suradnji u budućnosti, naš trud nije bio uzaludan.“

Mihaela Vojnić Hajduk